#GAZETA KRAKOWSKA

Nro 6.

Z KRAKOWA DNIA 20 STYCZNIA 1819. ROKU WE SZRODĘ

— *Z Krakowa* —

Na Posiedzeniu Seymu dnia 7 Stycznia r. 1819 czytane były uwagi Kommissyi Seymowo-Skarbowey nad rachunkami administracyi publiczney z r. 18$\frac{17}{18}$, które Izba Prawodawcza do Senatu dla uzupełnienia rachunków odesłała.

Była potem mowa o proiektach Skarbowych, których Izba Prawodawcza nie przyięła z powodu, iż po terminie Konstytucyią oznaczonym przez Senat do Izby przesłane zostały.

JW. Reprezentant Stanisław Mieroszewski, Prezyduiący w Komitecie Prawodawczym trudniącym się Redakcyią Kodexow Prawa Cywilnego, Kryminalnego i procedury z Zasad przez nadzwyczayny Seym Prawodawczy uchwalonych, zdał sprawę Reprezentacyi Narodowey o znacznym postępie czynności tegoż Komitetu. Daley czytane były odpowiedzi Senatu co do zakommunikowanych wniosków Członków Reprezentacyi, i przytem przedstawiane były petycyie rożnych stron, które do Senatu odesłano.

JW. Adam Siemoński, Reprezentant z Gminy 5 Miasta Krakowa z powodu zbliżaiącego się ukończenia obrad Seymowych miał Mowę obeymuiącą dla JW. Marszałka podziękowanie i hołd Szacunku od Reprezentacyi Narodu za naygodniey dopełniony Urząd Prezyduiącego Reprezentantów Ludu, któremi uczuciami przeięta cała Izba Prawodawcza postanowiła zapisać w protokole obrad Seymowych należną wdzięczność Narodową. Oby przykład postępowania JW. Marszałka służył na wzór wszystkim na przyszłość w Reprezentacyi Następcom.

Na ostatnim posiedzeniu Seymu dnia 8 Stycznia r. 1819. JW. Reprezentant Sołtykowicz Członek Kommissyi Seymowo-Skarbowey odczytał uwagi teyże Kommissyi nad zakommunikowanym Obrazem stanu kraiu przez Delegowanego Senatora Seymowi odczytanym; które uwagi do Senatu odesłano.

JW. Reprezentant Drake, Członek Kommissyi Skarbowey będąc oddzielnego zdania co do uwag względnie Kommissyi Włościańskiey zabrał głos i przedstawił swe myśli.

W dalszym działaniu Sekretarz Seymowy odczytał odpowiedz Senatu Rządzącego na życzenia Reprezentacyi Narodowey, ażeby zwłoki niegdy Jenerała Dąbrowskiego sprowadzone bydź mogły do Miasta Krakowa dla umieszczenia Jch obok Zwłoków innych Bohaterów Polskich, oświadczaiącą, iż rownym uszanowaniem dla pamięci czci godnego Bohatera przenikniony Rządzący Senat nieomieszka stosownych, gdzie będzie należało uczynić kroków.

Odczytana także była druga odpowiedź Senatu, iż w przedmiotach wątpliwości Konstytucyi i Statutów żadnych przedstawień do Nayiaśnieyszych Protektorów nieprzygotował, ieżeli zaś Izba Prawodawcza mą iakie, tych udzielenia oczekuie.

W tym porządku, gdy przedmioty Władzy Reprezentacyi Narodu właściwe zupełnie zakończone zostały, hasłem zamknięcia obrad stał się odgłos powszechney wdzięczności iaką Członki Reprezentacyi, z uniesieniem serca, godnem charakteru Wolnego Narodu okazali Rządzącemu Senatowi za usiłowania i starania dla dobra tego kraiu pod sterem Naydostoynieyszego Obywatela JW. Prezesa swego statecznie podeymowane, iak rownie kieruiącemu pracami Reprezentacyi JW. Antoniemu Morbitzer Marszałkowi Seymu.

W śród takich wynurzeń zabrali następnie głosy JJWW. Reprezentanci Stanisław Ordynat Mieroszewski, Assessor Seymu, i Felix Słotwiński Delegowany od Akademii.

Do złożenia Senatowi Rządzącemu Adressu uczuć powyższych wyznaczona została Delegacyia, z pięciu Członków Reprezentacyi JJWW. Stanisława Mieroszewskiego, Franciszka Piekarskiego, Baltazara Trzcińskiego, X. Sebastyiana Zarzeckiego i Józefa Sołtykowicza, a JW. Marszałek, w stosowney do Reprezentacyi Narodu Przemowie ukończył obrady Seymu.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

MOWA
JW. Antoniego Morbitzera Marszałka Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey miana w Izbie Ciała Prawodawczego przy zamknięciu obrad dnia 8 Stycznia 1819 r.

Prześwietne Zgromadzenie Reprezentantów!

Czas Obradom Naszym przeznaczony iuż się kończy. Na tem Zgromadzeniu pierwszym od złożenia Konstytucyi zostawieni sobie samym, postępowaliście, stosuiąc się ściśle do prawideł, iakie Nam taż Konstytucyia, iakie Statuta Organiczne zostawiły. — Nie masz zaiste Prawa z któregoby iakowe czasem nie wynikało obojętne tłomaczenie, gorliwość Obywatela, a tem bardziey gorliwość Reprezentanta, prędzey w nim dostrzega wątpliwości, bo mu się lęka uchybić. — Ile więc razy podnosiliście głosy nad Treścią Konstytucyi, lub Statutu, tyle razy chcieliście tylko w nich widzieć iedno niezmienne wyrazów znaczenie, dalecy od wyszukiwania sprzeczności, Głosami Współbraci oświeceni, chętnie przyięliście przekonanie Prawdy.

Wyborom na Urzędy wakuiące, przewodniczyło w tym Zgromadzeniu Dobro Publiczne i ścisła sprawiedliwość, ubiega-

liśmy się wszyscy oddać ią Naczelnikowi Rządu, Mężowi z Cnót swoick, Miłości Narodowey, gorliwości o Dobro Publiczne, i poświęcenie się dla tego Kraiu znanemu, wykrzykneliśmy Go iednomyślnie Prezesem Senatu, i spełniliśmy powszechne Narodu życzenia.

Tą samą sprawiedliwością w innych wyborach rządziliśmy się.

JJWW. Reprezentanci! Nieludność Miasta naszego, zmnieyszenie zarobków, i zysków, iest przyczyną, iż wiele Domów w Mieście Krakowie pustoszeie, aby więc właścicielów i ich Domy od upadku ratować, zapewniliście korzyści dla budujących.

Wierni Prawidłom oświaty wieku, i Ducha Tolerancyi chcąc przyspieszyć cywilizacyią Starozakonnych, dozwoliliscie aby ucywilizowani Starozakonni, mogli do usług swoich przyimować Chrześcian.

W oboiętności ustawy z dnia 4 Marca 1817 r. względem własności Funduszów Szpitalom służących, obiaśniliście też ustawę na korzyść Szpitalów.

Oszczędni w Szafunku publicznego Grosza, byliście szczodrzy dla ubogich w Domu Dobroczynności schronienie maiących, i opatrzyliście Dom ten w potrzebny Opał.

Umieiąc cenić ważność związków między Obywatelami Królewstwa Polskiego, uznaliście potrzebę stósować się ściśle w Moratorium do Praw, iakie w tamtym Państwie, w tym przedmiocie zapadły.

Gdy własność Domów Rządowych co raz większym Rządu staie się Ciężarem, uznaliście, że ile Ertpachły szczęśliwym Skutkiem uwieńczone zostały w Dobrach Narodowych, tyle nie miały ponęty co do Domów w mieście, postanowiliście przeto sprzedarz tych Domów z Dobrodzieystwami takiemi, które zaręczaią ubieganie się do kupna.

W Stanowieniu Budżetu, rządziliście się taką moderacyią iaka wytrawionym w nauce Ekonomii Polityczney Mężom przystoi; widzieliście szczupłość Kraiowych Dochodów, aleście nie zamykali Oczów na istotne Kraiu potrzeby. — Ubostwo Skarbu nieprowadziło Was do Kassowania użytecznych postanowień.

Szanowaliście Dochody Akademii, iako Mężowie Swiatli i przekonani, że kwitnąca Akademiia przyczyni się niezawodnie do pomyślności ogólney Kraiu.

Handel ta tak ważna część pomyślności każdego Kraiu, ten szczególny między innemi Cel, iaki sobie dla uszczęśliwienia Rzeczypospolitey Naszey, założyli Wielcy Nasi Protektorowie, potrzebuie pewnych prawideł, zastosowanych do czasu, mieysca, i okoliczności, te prawidła ustanowiaiąc, równie iak przez Was uchwalone zaprowadzenie Giełdy i Rady Handlowey, zamiarowi odpowiedzą.

Ten iest krótki Rys czteroniedzielnych Działań Waszych, zaszczycony ufnością Waszą, powołany do Kierunku Obrad Waszych, starałem się iść za Waszym Swiatłem; do chwały więc waszey, do zasług Waszych, tyle tylko należę, ile z światłego zdania Waszego Korzystać umiałem.

JJWW. Reprezentanci Assessorowie, co tylko z Obowiązku iako Styr trzymaiącey w tey Izbie czyniłem, Wam, znaio-

mości Waszey głębok iey w nauce Prawodawstwa, Waszey gorliwości winien iestem; wspierany Radą waszą postępowałem śmiało, bo te dyktowała miłość Dobra Publicznego.

JW. Chwalibogowski Reprezentancie Sekretarzu Seymu, pracę twoię pilność, gorliwość, i poświęcenie się zupełne tey tak ważney publiczney usłudze, Izba cała wysoko cenić umie, czego gdy teraz dla Ciebie tłomaczem iestem, racz przyiąć i odemnie podziękowanie.

JJWW. Reprezentanci! Naylepsze Prawa niczem są bez wykonania. — Konstytucyia Nasza Władzę wykonawczą w Senacie umieściła. — Lecz, ile przy stanowieniu praw Ciało Prawodawcze doznaie trudności i przeszkód, tyle i więcey ieszcze w samym wykonaniu znayduie ich Władza Wykonawcza. — Jedynie zgoda, iedność i równe do powszechnego Dobra dążenie, trudności te i przeszkody, lżeyszemi i łatwieyszemi uczynić mogą. — Cieszmy się i dziękuymy Opatrzności, że Duch ten iedności w Naszey Rzeczypospolitey panuie; a przekonywaiąc się iak Senat Rządzący, walcząc z trudnemi okolicznościami, między ubywaiącemi dla przemysłu w Mieście Korzyściami, a usiłowaniem podniesienia Kunsztów i Rzemiosł, stara się wszystkiemi Administracyi gałęziami kierować tak, aby z tego kierunku powszechne wynikało Dobro, uznaymy za rzecz sprawiedliwą oświadczyć Senatowi Rządzącemu wdzięczność Narodową, iako iedyną Nagrodę za prace i trudy iakie dla Kraiu podeymuie. Spoieni ścisłym węzłem z Rządem, przez iednostayne dążenie do iednego Celu zasłużemy na naywyższe zadowolnienie Nayiaśnieyszych Protektorów Naszych, i zapewniemy dla Rzeczypospolitey Naszey pożądaną pomyślność.

Z Peterzburga d. 13 Grudnia d. k.

Cesarska Akademiia Rossyyska, obchodziła uroczyście d. 5 t. m., rocznicę swoiego ustanowienia przez Cesarzową Katarzynę II i odnowienia przez panuiącego teraz szczęśliwie N. Cesarza Alexandra I.

D. 8 t. m. odprawiło się tu w kaplicy Angielskiey nabożeństwo żałobne po zmarłey Królowey Brytanii Wielkiey. Wszyscy Anglicy tu bawiący byli na tym obchodzie.

Jego Cesarskiey Mości Jenerał-Adjutant Pozzo di Borgo i Jenerał-Porucznik Paczkiewicz otrzymali order S. Alexandra Newskiego.

Jenerał Inżynierów Franciszek Devolant, zakończył tu życie, maiąc wieku lat 67. Sprawował obowiązki głównego dyrektora dróg. Uroczysty pogrzeb iego odprawił się d. 4 t. m. Czterdziestoletni ciąg służby oznaczył gorliwem staraniem o powszechne dobro.

Wzaiemne w szkołach uczenie podług metody Bella i Lankastra, bez wątpienia, iest naydzielnieyszym środkiem do prędkiego nabycia początkowych umiejętności. Nauczyć równie wielką liczbę dzieci razem czytać i pisać, niepodobną iest, podług wszelkiey inney metody; uczeni i nieuczeni zgadzaią się na to; a gdziekolwiek czynione były doświadczenia, prawdę tę potwierdzaią. Sposób ten uczenia wziął początek w Anglii, i w tymże prawie upowszechnił się, czasie w którym utworzyło się Towarzystwo biblíyne. Założyciele towarzystwa, maiącego za cel rozszerzenie sposobu wzaiemnego uczenia, i założyciele towarzystwa biblíynego, mo-

że nawet z sobą żadney nie mieli znaiomości, a przynaymniey, tworząc swe towarzystwa, żadnych z sobą nie mieli stosunków. Teraz obadwa towarzystwa społem do iednego dążą celu. Jedno upowszechnia Słowo Boże; drugie dziwnie szybkim sposobem pomnaża liczbę czytelników. Azaliż i to nie są widoczne ślady dzieł Opatrzności. Boczyliż może Słowo Boże przez czytanie xiąg Nowego i Starego Zakonu szybko i skutecznie się rozszerzać w narodach, ieżeli nie będzie u nich dostateczney liczby czytaiących? Znaiomy Radca nadworny, doktór Hamel, z woli Jego Cesarskiey Mości przez Ministra spraw wewnętrznych do Anglii wysłany, dla nabycia potrzebnych znaiomości w technologii, poznał tam metodę Lankastra; późniey będąc w Paryżu wydał w języku Niemieckim xiążkę o tey metodzie, iey początku i historyią rozszerzenia. Dzieło to wielkie ziednało poważenie w Niemczech, we Francyi i Anglii dla ziomka naszego, a Cesarz Jegomość, bawiąc w Akwisgranie, gdzie się i P. Hamel w tedy znaydował, udarował go orderem S. Anny 2giey klassy. Wielkiego pożytku to dzieło, pięknie w Paryżu po Niemiecku wydrukowane, z wizerunkiem PP. Bella i Lankastra i z 12tu rycinami, przedaie się teraz w Petersburgu u xięgarza Grefa, po pięć rubli exemplarz.

Członki Kompanii Rossyytko-Amerykańskiey, dnia 30 Listopada, na powszechnem swem zgromadzeniu, postanowili rozdzielić między sobą rubli 1,156,590 czyli po 150 rubli, na każdą akcyią pięciuset rubli. Opłata naznaczona: w Petersburgu od połowy Grudnia, w Moskwie od 1go Stycznia 1819 roku, w Irkucku od 1go Lutego. Co iest dowodem, w iak pożądanym stanie znayduie się ta Kompaniia, i iak starannie chodzą około pożytku akcyionistów kieruiący iey działaniami.

Z Poznania d. 7 Stycznia.

Wielkie Xięztwo nasze uszczęśliwione znowu było przeiazdem N. Cesarzowey Maryi powracaiącey do Rossyi. — Dnia 28 z. m. z południa o godzinie 4tey stanęła na granicy we wsi Neuteich; odprawiła nocleg na 29ty w Pile, następuiący w Bydgoszczy, a dnia 30 z południa o godzinie 1wszey stanęła w Toruniu, po obiedzie w Grudziądzu, przeiechawszy 31 mil w naszey prowincyi. Całey podróży szczęśliwe towarzyszyły wypadki. Pogoda zewszech miar przyiazna i droga wyborna dozwalały prawie co pół godziny odbyć milę iazdy. JW. Jenerał Thümen i naczelny Prezes Zerboni di Sposetti, mieli zaszczyt przyymować N. Cesarzowę na granicy W. Xięztwa i przeprowadzać Ją do Torunia. Na wszystkich stacyiach rozstawione były oddziały iazdy. Zmrokiem kagańce i niesione pochodnie oświecały drogę.

W całey tey podroży N. Cesarzowa była wesołą; podczas śniadania i obiadu, iako tez przeprzęgów, raczyła wiele i uprzeymie rozmawiać z JWW. Jenerałem i naczelnym Prezesem. Na odieździe z Bydgoszczy oświadczyła: " Powtórnie ſtu tak dobrego doznałam przyięcia. To samo powtarzaią otaczaiąc mnie osoby. Czuię to iż tak serdeczne przyięcie tylko prawdziwe wrażenia przyiaźni zrodzić iest zdolnem. „

Dnia 29 na przeprzęgu w Grabowie (między Piłą i Wierzycą) mnóstwo kolonistów Niemieckich cisnęło się tak bardzo

ku powozowi N. Cesarzowey, iż im kazać musiano na bok ustępować. Spostrzegłszy to N. Cesarzowa, rozkazała ich przywołać i wdała się z niemi w szczegółową rozmowę względem ich osady i gospodarstwa. Żądała od nich kęs chleba, który koloniści wypiekaią z mieszaniny żyta i ziemniaków, skosztowała go, znalazła smacznym, oddała go nazad własną ręką i kazała ich obdarzyć. Spostrzeżono z radością, iż ludzie ci, skoro powóz ruszył, nie o podział pieniędzy, lecz o to niewinną wszczęli między sobą zwadę, iz każdy pragnął posiadać odrobinę owego chleba, który Cesarzowa skosztowała. — JW. Naczelny Prezes upatrzywszy sposobną chwilę, namienił N. Pani o tem, co Ją szczególniey zainteressowało.

Z Paryża d. 2 Stycznia.

D. 30 Grudnia Hr. Lally-Tolendar wniósł w izbie Parów, aby prosić Króla o proiekt do ustawy, przez któryby Xże Richelieu, który po Królu naywięcey przyłożył się do ustąpienia woysk obcych z Francyi, był za swoie użyteczne i ważne usługi stosownie do wielkości Króla i Narodu wynagrodzony. Jzba wzięła ten wniosek pod rozwagę. W izbie Deputowanych Baron Delessert uczynił d. 31 takiż wniosek, który d. 4 Stycznia, do którego dnia posiedzenia izb są zawieszone, będzie roztrząsany. — Minister skarbu Baron Louis i Kommisarz Królewski Baron Capelle, wnieśli do izby Parów przyięty przez izbę Deputowanych proiekt do ustawy, stanowiący do 6 miesięcy wybieranie dotychczasowych podatków, który po roztrząśnieniu został 103 przeciw 2 głosów przyięty.

D. 31 Grudnia przyymował Król siedząc na Tronie powinszowania Nowego roku od Ministrów i deputacyy od obu izb, które w tymże celu udały się potem do Xiążąt i Xiężniczek Królewskich. — Pierwey ieszcze kommissyia izby Deputowanych złożyła Królowi przyięty przez obie izby proiekt względem wybierania przez 6 miesięcy dotychczasowych podatkow, ktory nazaiutrz Monitor ogłosił. Tegoż dnia przyiął Król pieczęć stanu od Barona Pasquier i oddał ią iego następcy P. de Serre. W wieczór dał J. K. Mość pożegnalne posłuchanie Rossyyskiemu Ministrowi spraw zagranicznych, Hr. Nesselrode, i pracował potem z nowym Ministrem skarbu i P. Decazes.

Xże Richelieu przychodzi do zdrowia.

Odmiana Ministrów sprawiła tu powszechną radość, i papiery rządowe podniosły się z tego powodu od 60 do 66 za 100 i póydą ieszcze wyżey.

Nowy Minister spraw zagranicznych i Prezes rady Ministrów, Margrabia Dessolles, iest iednym z znakomitych jenerałów woyska Francuzkiego i był towarzyszem i przyiacielem Jenerała Moreau.

Zmarły tu Marszałek Perignon urodził się roku 1754 w Tuluzie. W bitwie pod Novi dostał się w niewolą Rossyyską i od W. Xcia Konstantego doznawał naywiększych względów. Był następnie posłem w Madrycie, Gubernatorem Neapolu i nakoniec Paryża. Nie wiele zostawił maiątku, ale dobre imię.

Hr. Tournon, którego przeznaczaią na Dyrektora jeneralnego policyi całego Królestwa, był dotąd prefektem w Bordeaux, a dawniey prefektem w Rzymie, a wprzódy ieszcze audytorem Bonapartego.

Uważaią tu, iż od powrotu Cambaceresa odwiedził go X. Pradt kilka razy i długo z nim rozmawiał.

Mówią, iż były Minister Hiszpański Garay, który teraz w Saragossy mieszka, posłał Królowi Pamiętnik, w którym wyrażone są mocne prawdy przez tego zasłużonego w kraiu Ministra.

Z Londynu d. 2 Stycznia.

Exekutorowie testamentu zmarłey Królowey, Lord Arden i Jenerał Taylor, udali się d. 28 Grudnia do pałacu Królowey i odięli pieczęci; nazaiutrz udali się do stayni i wozowni, dla obeyrzenia koni i powozów Królowey. Pomiędzy końmi znaleziono niektóre, które maią po 30 do 40 lat. Z przeznaczonych na sprzedarz 60 powozów maią bydź herby zatarte. Oprocz Xcia Rejenta, exekutorów, Królewney Augusty i P. Bantig nikt nie wie o snowy testamentu Królowey.

Arcy Xże Austryiacki Maxymillian znayduie się od kilku dni w Plimut.

Na szypko płynącey korwecie Zofiia posłane są od Rządu listy do Gubernatora Lowe wyspy S. Heleny.

Doniesienia z Bengalu są bardzo smutne. W iedney tylko prowincyi Gorrukpore paść miało 30,000 ludzi ofiarą morowey choroby. — Kapitan Browne, z pod którego dozoru uciekł Raiah Naypore, oddany został pod sąd woyskowy. — Ciągły deszcz, który tam zazwyczay w lecie pada, zakończył tegoroczną kampaniią. —— Do Ceylonu posłano w posiłku z Kalkuty 73 officerów i 3317 żołnierzy dla uśmierzenia buntu.

W okolicach Aberdeen w Szkocyi panuie zaraźliwa gorączka.

Walka dwoch szermierzy pięściowych ściągnęła niedawno w Londynie przeszło 20,000 widzow. Czynione były wielkie zakłady za i przeciw obu pięściowym bohaterom. Potykali się z sobą Randal i Turner przez dwie godziny i 22 minuty, potłukli sobie żebra, piersi i twarze, aż nakoniec Randal zwyciężył, i tym, którzy się za niego założyli, znaczne zyskał pieniądze.

W r. 1816 drukowano w Londynie codziennie, wyiąwszy niedziele, 8 rannych, a 7 wieczornych gazet; 38 w rożnych dniach w tygodniu wychodzących pism i 10 Niedzielnych. Z codziennych rannych sprzedawano około 15,000, wieczornych do 13,000, Niedzielnych do 26,000, a tygodniowych do 20,000. Azatem rozchodziło się w każdym tygodniu około 240,000 exemplarzy gazet i dzienników. Pieniędzy wybierano w tygodniu za te pisma 5008 f. szt. a za umieszczane w nich doniesienia 2200 f. szt. Rząd pobiera od wszystkich tych pism 4000 f. szt. Po prowincyiach drukuią oprocz tego co tydzień 250,000 exemplarzy rożnego gatunku gazet.

Xże Rejent bawi ciągle w Brighton i przed rozpoczęciem parlamentu, który d. 14 b. m. uroczyście otworzony zostanie, nie ziedzie do Londynu.

Podług doniesień z Madrytu pod d. 10 Grudnia, kupy zbroyne (Guerillas) w których znayduie się wiele zręcznych officerow, miały mieć zamiar uderzenia na Madryt.

Rząd Buenos-Ayres chciał w Ziednoczonych Stanach północney Ameryki dla obrony rzeki Plata wystawić kazać 4 fregaty parowe.

Z wyspy S. Tomasza donoszą pod d. 24 Listopada, że Lord Cochrane przybył d. 14 Listopada do Margaritta z 3 zbróynemi statkami i 2 brygami, i nadał przez to sile morskiey powstańcow Wenezueli znaczną przewagę. Dodaią nawet, lubo zawcześnie, iż ta siła uderzyła iuż na

La Guaira lub Porto - Cavallo.

Z Królewca d. 4 Stycznia.

D. 1 b. m. w wieczor przybyła N. Cesarzowa Rossyyska wdowa i wysiadła do zamku Królewskiego. Brama Brandeburska, rownie iak zamek była pięknie przybrana i oświecona. Odgłos dzwonow i powszechne oświecenie miasta zapowiedziały przybycie tey Monarchyni, która d. 2 o godzinie 6 z rana udała się przez Tylżę w dalszą do Peterzburga drogę.

Kupiec Marty w Piławie uznany został za Vicekonsula Duńskiego w Elblągu i Piławie.

Zburzone podczas trzykrotnego oblężenia w Gdańsku gmachy zaczną na wiosnę bydź naprawiane; oprocz Kosciołów i innych gmachów będą także niektóre prywatne domy kosztem Królewskim naprawione.

Z Drezna d. 6 Stycznia.

Z powodu śmierci Xiężny Elżbiety nie było u Dworu gali w dniu Nowego roku. Ciało iey pochowane zostało uroczyście d. 28 Grudnia, a *Castrum doloris* d. 2 b. m. odśpiewane. Zmarła postanowiła iedynym dziedzicem znacznego swoiego maiątku Xcia Maxymiliiana, wnuka swoiego.

Wiek Króla naszego i Królowey, wraz z wiekiem zmarłey Ciotki Królewskiey Xiężny Elżbiety, i żyiących ieszcze Ciotki Maryi i Stryia Xcia Albrechta Sasko - Cieszyńskiego, wynosi razem lat 309.

Na mieysce zmarłego X. Biskupa Schneider mianował Król spowiednikiem swoim Nauczyciela dzieci Xcia Maxymiliiana, X. Mauermann.

W ostatnim dniu r. z. wszedł tu powracaiący z Francyi oddział artyleryi. Znaczna część iego koni będzie sprzedana. Zołnierze będą rozpuszczonemi, a co z subalternów nie znaydzie w woysku mieysca, będzie na polowie żołdu postawione.

Zakład dla ubostwa został tu od Nowego roku dogodniey urządzony. Miasto i przedmieścia podzielone są na 15 powiatow, a w każdym powiecie znayduie się po kilku dozorców, którzy trudnić się będą pożywieniem ubogich, ich zdrowiem, i t. d.

Na znayduiącym się w wielkim tuteyszym ogrodzie stawie, na podanie Xcia Galiczyna zrobiona została na 30 łokci wysoka lodowata góra, która wielu ślizgaiących się i widzów ściąga.

Z Bruxelli d. 3 Stycznia.

Pani Catalani nie iedzie do Peterzburga, ale do Londynu, gdzie na teraźnieyszą zimę teatr nayęła.

Aż do zatwierdzenia budżetu na rok 1819 podatki wybierane będą wedle postanowienia 1818.

Woysko nasze nie będzie więcey dzielić się iak dotąd na dywizyie i brygady, ale każdy z 6 naszych Jenerałów porucznikow dowodzić będzie korpusem swoiego obwodu.

Mowią, iż w krotce rozpocznie się sprawa spiskowych; wielu z oskarżonych przeprowadzono do innego więzienia; ale żadnego nazwiska nie wymieniaią.

Rząd Niderlandski postanowił, iż okręty Angielskie, które dotąd opłacały tylko raz na cały rok za wniyście do portów Niderlandskich, opłacać odtąd będą za każdą razą, ponieważ Niderlandskie w portach Angielskich podlegaią takowey opłacie za każdą razą.

DODATEK
DO Nro 6.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 STYCZNIA 1819 ROKU WE SZRODĘ

Z Wiednia d. 12 Stycznia.

N. Cesarz Jmość raczył pod d. 9 b. m. następuiące pismo wydać do Prezesa Nadworney woienney Rady:

"Kochany Feldmarszałku Xże Schwarzenbergu! Pragnąc zawsze okazać WPanu ile umiem cenić znakomite zasługi, które w przykrych okolicznościach Mnie i kraiowi uczyniłeś, mianowałem WPana Ministrem stanu i konferencyynym przy utrzymaniu Go przy dotychczasowym urzędzie.

Z Berlina d. 22 Stycznia.

N. Król raczył Pasierbowi i przyswoionemu synowi Landrata Opolskiego P. Bronikowskiego na Oszniczewie, Wilhelmowi Schäde, pozwolić przyiąć i nosić nazwisko i herb Bronikowskiego.

Gazeta rzadowa zawiera co następuie: Z zaczęciem Nowego roku zwołana została w zupełności rada stanu, i d. 5 odbyła pod prezydencyią Ministra stanu Barona Altenstein pierwsze posiedzenie.

Tayny poselstwa Radca Jordan mianowany iest przez J. K. Mość posłem przy Dworze Saskim.

Z Minchen d. 5 Stycznia.

Pod d. 1 b. m. zwołał Król stany Królestwa Bawarskiego na d. 23 Stycznia do stolicy tuteyszey. Członki maią się nieochybnie na ten dzień ziechać i wyznaczoney na to kommissyi o swoim przybyciu donieść, lub w przypadku niemożności przybycia przesłać iey tego przyczyny Król oznaczy na owczas dzień do otworzenia posiedzeń. — Pierwszym prezesem Rady stanu na teraźnieysze posiedzenia mianował Król Feldmarszałka Xcia Wrede.

Wynalazca litografii, P. Aloyzy Senefelder, otrzymał od Cesarza Rossyyskiego pierścień brylantowy. Teraz poiechał do Paryża.

Z Turynu d. 22 Grudnia.

Wielki Xże Rossyyski Michał przybył tu wczoray pod imieniem Hr. Romanów z Jenerałem Laharpe, który stosownie do woli Cesarza Alexandra, iako iego nauczyciel, towarzyszyć także ma w podróżach Wysokiemu iego Bratu. W. Xże nie przyiął przygotowanego dla siebie w zamku Królewskim mieszkania, ale wy-

siadł do domu poselstwa Rossyyskiego. Na uczczenie iego przybycia cała osada stanęła pod bronią, a Poseł Francuzki Xże Dalberg dał nazaiutrz po iego przybyciu bal na 300 osób. Na podobneż bale sposobią się Posłowie Hiszpański i Pruski.

Z Sztuttgardu d. 3 Stycznia.

Panuiąca Cesarzowa Rossyyska, któ ra miała przez zimę bawić w Wielkim Xięstwie Badeńskiem, uda się d. 9 b. m. przez nasze miasto i Minchen napowrot do Peterzburga.

Xże Mężyków przywiozł teraźnieyszemu W. Xciu Badeńskiemu powinszowanie od Cesarza Rossyyskiego z powodu objęcia rządów.

Przeznaczony od naszego Dworu deputowany do Rzymu, Prezes Schmitz-Grollenburg, udał się do Karlsruhe, dla przyspieszenia z strony W. Xcia Badeńskiego mianowania podobnegoż pełnomocnika.

Od brzegow Menu d. 4 Stycynia.

Austryiacki prezyduiący na Seymie Niemieckim Poseł, Hr. Buol-Schauenstein, iest iutro w Frankforcie oczekiwany, a pierwsze posiedzenie seymu będzie d. 8 b. m.

Gazeta Szwabska, Przyiaciel ludu, w pierwszym tego rocznim Nrze życzy swoim ziomkom na Nowy rok konstytucyynego seymu i obieralnego Magistratu.

Nowy W. Xże Badeński rozpisał seymiki w całym kraiu, a na zebranie się seymu w Karlsruhe wyznaczył d. 23 Marca. Nie chce ten Xże, iak zapewniaią, żadnych przedsiębrać odmian, poki przez reprezentacyią nie dowie się o życzeniach narodu — D. 1 b. m. miał u niego wstępne posłuchanie Poseł Bawarski, Hr. Reigersberg, złożył list wierzytelny. Tegoż dnia Hr. Palfy oddał mu list od Cesarza Austryiackiego. Dniem pierwey Sprawuiący interessa Wirtemberskie, Baron Wächter, dodał mu od Króla swoiego order korony Wirtemberskiey.

Gdy Xże Anhalt-Pless został Xciem Köthen, naystarszy z iego trzech braci, Xże Henryk obeymuie zatem po nim Szląskie państwo Pless (Pszczyńskie państwo.)

Nim zwycięzca Jbrahim Basza poymanego herszta Wechabitów Abdallach do Konstantynopola odesłał, kazał mu brodę ogolić i wszystkie zęby wyrwać.

W Xięstwie Hildburghausen rozpisany został pierwszy seym na 26 Stycznia.

Z Chrystianii d. 26 Grudnia.

Oprócz smutnego pożaru, który dotchnął miasto Drontheim podczas którego w przeciągu 6 godzin 57 gmachów, pomiędzy któremi 8 składów z towarami, zgorzało, spotkało to miasto inne ieszcze nieszczęście: Okręt z 500 beczkami żyta, które J. K. Mość dla Drontheim posłał z Jstadt, zatopił się niedaleko Chrystiansund, i morze pochłonęło dar Królewski, który przeznaczony był na zasilenie wielu na głód wystawionych ludzi.

Z Kopenhagi d. 5 Stycznia.

Na początku r. b. liczba czynnych officerów Królewsko-Duńskiey morskiey siły iest następuiąca: 2 Admirałów, 2 Viceadmirałów, 10 Kontraadmirałów, 12 Komanderów, 6 Komanderów kapitanów, 17 Kapitanów, 22 Kapitanów poruczników, 41 Poruczników i 39 Podporuczników. Korpus kadetów morskich składa się z płatnych i niepłatnych z 54.

W okolicy Corsoer zdarzył się smu-

tny przypadek: Młynarz chcąc podeyrzanego psa zastrzelić, zabił własną żonę, która w tey właśnie chwili wybiegła za drzwi, kiedy on do psa wystrzelił.

Xżę Chrystyian powrocił z swoią mał żonką w dobrym zdrowiu d. 30 z. m. w wieczor do Odensee. — Xżę Ferdynand przybył d. 1 b. m. do Aarhuus i przyiął nazaiutrz należący do niego pułk tam stoiący.

Dnia 18 i 19 Stycznia 1810.
Cena zboż rożne o gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	26	—	24	—	23	—	21	—
— Zyta	12	—	11	—	10	15	10	—
— Jęczmienia	10	—	9	15	9	—	8	—
— Owsa	6	—	5	2	5	15	5	—
— Jagieł	36	—	33		32	—	30	—
— Grochu	13	—	12	—	11	—	10	—
— Rzepaku	24	—	22	—	21	—	—	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 2 Stycznia

Korzec Pszenicy od Złp. 28 do 40.
— — Żyta — — — 19 do 21.
— — Jęczmienia — — 13 do 16.
— — Owsa — — — 9 do 10.
— — Grochu — — 23 do 24.

Cena Zboża
W Gdańsku d 8 Stycznia

Łaszt 28 Korcy wynoszacy.
Pszenicy od Złp. 1140 do 1360.
Żyta — — 720 do 740.
Jęczmienia — — 600 do 620.
Owsa — — 400 do 420
Grochu — — 760 do 840.

Bieg Pieniędzy.
W Krakowie d. 18 Stycznia

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 6.
— detto Cesarski . — — 18 — 27
Fryd. Pruskie . . . — . 33 — 15
Luidor . . . . — 36 — —
20to frankowy . . . . — . 32 — —
Szeiny Wiedeńskie za 100 — . 235 — —
Złoty ryński Szeinami . — , 1. — 20

DONIESIENIA

Pisarz Trybunału I. Instancyi, W. M. K. z Okręgiem, podaie do publiczney wiadomości, iż Dom drewniany ze Staynią, Wołownią, Stodołą drewnianemi, z Piwnicą pod Stodołą murowaną, niemniey dwie role, pierwsza Zachelmie, druga Wyspa zwana, w Wsi i Gminie VII. Czernichów, W. M. Krakowa leżące, przez Walentego Galos właściciela w tymże Domu mieszkaiącego posiadane (dom zaś ten nad drogą z Czernichowa do Kłokoczyna stoiący) w części żytem i pszenicą obsiane, w części pod zasiew wiosienny zostawione, przez publiczną Licytacyą, a to na Satysfakcyą długu 1700 złp. Summy kapitalney w złocie, i prowizyi po 5 od 100 od uchybionego terminu wypłaty zaległey, niemniey kosztów w drodze exekucyi wynikłych i wyniknąć mogących sprzedawane będą, dług pomieniony przez Ugodę w Sądzie Pokoiu Ktu: i Miasta Krakowa Wyd: II. dnia 24 Marca 1812 roku po między Franciszkiem Wołczyk ziedney, a Walentym Galos, z drugiey strony zawartą, przyznany został. — Po wydanym wezwaniu exekucyinem, Ur. Karol Gryziński Komornik, dnia 9 Grudnia r. b. uskutecznił zaięcia powyższych nieruchomości, zaś Akt zaięcia przez Woźnego Łysikowskiego, Dłużnikowi, i innym stronom prawem przepisanem w myśl art: 676 K. p. s. (iak świadczą podpisy) wręczony, potem do Akt Hypoteki Krakow: Vol. I. Aktów zaięcia, na karcie 114 pod Nrem. 42 dnia 18 Miesiąca i r. b. wpisany, następnie do Xiąg Trybunału zaięciów Nieruchomości w Xiędze I. na karcie 205 pod liczbą 23 dnia 31 Grudnia 1818 wciągniony został. — Sprzedarz ta za popieraniem W. Józefa Jankowskiego Patrona, iako pełnomocnika z Strony Wierzyciela ustanowionego, w Krakowie przy Ulicy Szczepańskiey pod liczbą 373 mieszkaiącego na publiczney Audyencyi pomienionego I. Instancyi Tryb: W. M. Krakowa posiedzenia swe w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey, pod liczbą 106 odbywaiącego popieraną będzie. Termin do pierwszey publikacyi Warunków na dzień 8 Lutego 1819 roku naznacza się, następne termina publikacyi, stósownie do art: 702 Post: Sąd: na Audyencyi, Trybunału oznaczone będą. — W Krakowie dnia 31 Grudnia 1818.

Kuliczkowski Pisarz.

Dobra Zrzecze Wielkie i małe z przyległościami w Obwodzie Stopnickim Województwie Krakowskim o mil 26 od Warszawy, 12 od Krakowa, 4 od Kielc a 3 od Stopnicy, pod samym miasteczkiem Chmielnikiem leżące, są każdego czasu z wolney ręki do sprzedania. Opisu wyż rzeczoney maiętności z wyrażeniem szacunku etc. dostać można każdego czasu w Krakowie pod N. 456 w rynku u P. Cukrzeńskiego, w Warszewie u W. Andrzeia Jannasch Jubilera nadwornego, i w Kielcach u W. Kieler Dyrektora Poczty centralney. Co się tyczy dalszych szczegółów, przekonania się o stanie dóbr i nakoniec stanowczego układu raczy każdy udać się na mieysce do Zrzecza do Właściciela.

Eleonora z Dembowskich Wodzicka mieszkaiąca przy ulicy S. Anny, obwieszcza co rok w Gazecie Krakowskiey wszystkich Kupców, Katolików, i różnego wyznania; rzeźników, rybaków, mydlarzy, młynarzy, piekarzy, i różnemi produktami i wiktułami handluiących, iż gotowemi pieniądzmi za wszystko płaci, a w przypadku iakiey pretensyi, przez Jey ludzi uczynioney, ta nie będzie przyięta. — W Krakowie dnia 16 Stycznia 1819.

Trybunał Pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Wydał Wyrok tey Osnowy:

Wydział I.

Przytomni. — Dwernicki Prezes.
Mąkolski Vice-Prezes.
Ostaszewski Sędzia.
(Podp.) *Bernard Dwernicki.*
Rogalski Pisarz.

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi publiczney Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu dnia siódmego Stycznia 1819 roku.

W przedmiocie upadłości Handlu pod Firmą Franciszek Laszkiewicz. Trybunał przekonawszy się z skarg przez Wierzycieli to iest: Handlów pod Firmą Kirchmajer i Firmą Goldwerth względem niewypłacalności należytości Wexlami zapewnionych, i protestów w tym przedmiocie poczynionych, tudzież z odgłosu publicznego o upadku pod Firmą Franciszek Laszkiewicz, stosownie do Artykułu 13 Rozdziału II. Księgi III. Kodexu Handlowego opieczentowanie całego Handlu w Kamienicy Wincentego Laszkiewicza Kantor utrzymuiącego, i gdziekolwiek maiątku znaydującego się wskazuiąc, do dopełnienia takowegoż wzywa Sąd Pokoiu Wolnego Miasta Krakowa Okręgu I.o, a tym sposobem w myśl Artykułu 5 Tytułu I teyże samey Księgi upadłość Handlu w dniu dzisieyszym ogłasza, a następnie stosownie do Artykułu 18 Rozdziału III. do otworzoney upadłości z grona swego za Kommissarza W. Ostaszewskiego Sędziego wyznacza, i za Kuratorów UUr. Macieia Stumera, i Wincentego Kirchmajera Kupców Obywateli Miasta Krakowa mianuie, ktorzy będąc przywołanemi przez Kommissarza Delegowanego w myśl Art. 25 tegóż Kodexu przed tymże Delegowanym wykonać przysięgę są obowiązani, że zaś Ar. 19 teyże Księgi wyraźnie wskazuie zabespieczenie się względem Osoby upadłego, przeto na fundamencie powołanego Prawa wzywa Policyią Pośrednią aby nietylko Osobę upadłego, lecz i Prokurę tegóż Handlu pod baczným okiem miała. — Wyrok ninieyszy nie tylko Sądowi Pokoiu, co do przyłożenia pieczęci, Policyi Pośredniey co do przystawienia straży dla bespieczeństwa Kommissarzowi Delegowanemu dla iego dalszego postępowania ma bydź doręczony, niemniey do Gazet publicznych podany, na Drzwiach Sądowych wywieszony, a to na mocy Artykułu 21, i powyżey powołanych.

Co iest postanowiono mocą ninieyszego Wyroku w Pierwszey Instancyi wydanego.

(Podp:) *Bernard Dwernicki Rogalski Pisarz.*

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom, aby ninieyszy Wyrok wyexekwowali, Prokuratorom aby tego dopilnowali, gdyby zaś potrzeba tego wymagała o dodanie siły Zbroyney do kogo należy udawali się.

(Podp:) *Bernard Dwernicki. Rogalski Pisarz.*

Za Zgodność z Orginalnym Wyrokiem zaświadczam

(Podp:) *Rogalski Pisarz.*